

Uwagi na temat poradnika dla nauczycieli pt. *Kaszuby przez wieki* (cz. 14)

26. Temat: Kaszubscy twórcy XX wieku i ich dzieła

We *Wprowadzeniu* wymieniono najważniejszych twórców literatury kaszubskiej w XX i na początku XXI w. Ale z jakiegoś powodu **wyeksponowano tylko niektórych** (ks. Bernard Sychta, Anna Łajming, Alojzy Nagel, Jan Drzeżdżon, Stanisław Pestka). Podobnie jest w ćwiczeniach (*Karcie pracy*), w których – obok wymienionych – uwzględniono jeszcze Józefa Ceynowę. **Szkoda, że Autorzy zupełnie pominęli w ćwiczeniach jakiegokolwiek odniesienia do twórczości Zrzeszińców** (Aleksander Labuda, Jan Trepczyk, Jan Rompski, Stefan Bieszk), czyli osób, które nie tylko można zaliczyć do grona najwybitniejszych poetów i pisarzy (o Rompskim i Bieszku nie wspomniano nawet we *Wprowadzeniu!*), ale też najdobitniej broniących statusu językowego kaszubszczyzny. To aspekt ważny jeszcze z jednego powodu. Mianowicie, w podsumowaniu tematu, uczniowie mają dzielić się refleksjami wyniesionymi z *lektury dzieł kaszubskich*, a wśród prezentowanych tekstów brak jest takiego, który w wyrazisty sposób pokazywałby umiłowanie ziemi ojczystej – Kaszub, a to było cechą dominującą twórczości Zrzeszińców.

Należy jeszcze zauważyć, że **dwukrotnie w tej karcie pracy pojawia się Zadanie 2**.

Karta pracy: Kaszubscy twórcy XX wieku i ich dzieła.

Zadanie 2 (pierwsze)

Brak jest opisu bibliograficznego prezentowanego tekstu Anny Łajming. Dodatkowo w poleceniu jest literówka, która zmienia sens słowa (zamiast *tekst* jest *test*).

Pytanie 1 **nie jest precyzyjne**. Brzmi ono następująco: *W jakich fragmentach tekstu autorka używa języka kaszubskiego?*

Po pierwsze jest tylko fragment (dwa po sobie następujące zdania), w którym używa się kaszubskiego. Po drugie – patrząc na stronę językową – pytanie powinno brzmieć następująco: *Wskaż (bądź: podkreśl) fragment tekstu, w których autorka używa języka kaszubskiego*. Polecenie mogłoby mieć też taki kształt: *Określ sytuację, w której autorka używa języka kaszubskiego*.

Zadanie 2 (drugie)

Tu także brak jest opisu bibliograficznego prezentowanego wiersza (*Cassubia Fidelis*) Alojzego Nagla. O tyle jest to ważne, że zapis wiersza zaprezentowany w *Poradniku* nieco różni się od tego, który zawarty jest np. w zbiorze wierszy Nagla pt. *Cassubia fidelis*, wydanych w Gdańsku w 1971 r. (różnice polegają m.in. na stosowaniu małej bądź wielkiej litery w słowach rozpoczynających każdy wers oraz interpunkcji). **Ponadto, w drugim wersie trzeciej zwrotki jest literówka – jest wyg, a powinno być wcyg.**

Zadanie 3

Wprawdzie wskazano skąd pochodzi prezentowany tekst, ale opis powinien jeszcze zawierać miejsce i rok wydania (tj. Gdańsk 1985). Gwoli ścisłości należałoby jeszcze odnotować, że w zdaniu zaczynającym się (podaję je za wydaniem z połowy lat osiemdziesiątych XX w.) od *Stoją powyginani, jedni klęcząc jak to nieraz i dziś bywa w tańcu*, w *Poradniku* zabrakło słów *i dziś*. Ponadto Autorzy zdecydowali się pisać słowo *Stolem* z dużej litery, podczas gdy w wydaniu z 1985 r. konsekwentnie stosuje się małą literę (*stolem*).